CANVI DE CRITERIS EN ELS REQUISITS PER SOL·LICITAR RESPONSABILITAT PATRIMONIAL A L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA SEGONS EL TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA ÚNIÓ EUROPEA.

.- ANTECEDENTS.

La Comissió Europea va iniciar un procediment davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea amb la finalitat de formular al citat Tribunal una pregunta:

> ***ELS ARTICLES DE LA LEGISLACIÓ ESPANYOLA QUE REGULEN LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ESTAT SÓN O NO CONTRARIS A LA NORMATIVA EUROPEA QUAN ES PRODUEIX UNA RECLAMACIÓ A L'ESTAT PER HAVER VULNERAT EL DRET EUROPEU?***

La Comissió europea va entendre que l'Estat espanyol havia imposat uns requisits molt rígids que, en la pràctica, ***feien gairebé impossible sol·licitar una responsabilitat patrimonial a l'Estat*** quan havia una infracció de la normativa europea.

Finalment el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) ha resolt a favor dels ciutadans i ha dictat una ***sentència que declara contraria al dret de la Unió Europea la normativa espanyola sobre la responsabilitat patrimonial de l'Estat.*** Ja ho va advertir l'Advocat General del Tribunal (els seus informes no vinculen al Tribunal, però assisteix al Tribunal de Justícia, presentant conclusions motivades) i ara ho ha confirmat el Tribunal de Justícia.

.- QUINA IMPORTÀNCIA PRÀCTICA TÉ AQUESTA RESOLUCIÓ EUROPEA?

Com a conseqüència d'aquesta Resolució judicial **Espanya haurà de prendre mesures** per **garantir el correcte compliment del règim jurídic** per obtenir un rescabalament per danys derivats de lleis contràries al règim comunitari. Exposat amb altres paraules

> ***LA SENTÈNCIA IMPLICA QUE, D'ARA EN ENDAVANT, SERÀ MÉS FÀCIL PELS CIUTADANS EXIGIR A L'ESTAT ESPANYOL LA SEVA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL.***

Aquest canvi de criteri por facilitar futures reclamacions:

- Les reclamacions patrimonials **contra les sancions imposades per l'Administració catalana** a determinats propietaris **per no haver fet l'oferiment d'un lloguer social obligatori** als arrendataris.

- Les reclamacions contra les sancions de l'Administració per no complir la "funció social" de l'habitatge (**expropiació forçosa o multes coercitives**), sobre tot si tenim en compte que la Llei que promou aquestes obligacions -Llei 1/2022, de 3 de març- ha estat recorreguda davant del Tribunal Constitucional espanyol.

- Les reclamacions per la **Plusvalua municipal** pagada, sobre tot si tenim en compte que la sentència del Tribunal Constitucional de 26 d'octubre de 2.021 va declarar inconstitucional la forma del càlcul d'aquest impost.

- Les reclamacions de la denominada **"clàusula sòl"** que tants perjudicis econòmics ha causat al ciutadans que havien contractat una hipoteca. En aquest cas, tampoc podem oblidar que el Tribunal Constitucional va declarar la inconstitucionalitat d'aquesta clàusula, segons sentència de 16 de setembre de 2.021.

Res garanteix l'efectiu rescabalament dels danys ocasionats als ciutadans per l'aplicació de determinades normes jurídiques estatals però, si més no, amb la sentència del Tribunal europeu, s'han desterrat aquells requisits tant rígids que impedien, en molts casos, l'obtenció de la reparació patrimonial.

QUINS REQUISITS HAN CANVIAT PER SOL·LICITAR LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ADMINISTRACIÓ PER VULNERAR EL DRET DE LA UNIÓ EUROPEA?

La normativa estatal determina que per reclamar responsabilitats a les diferents administracions públiques per infracció del dret de la Unió europea, **s'han de complir prèviament determinats requisits** o, exposat d'una altra forma: si no es donen prèviament determinats requisits la demanda contra l'administració decaurà i no es podrà obtenir una indemnització dels danys ocasionats als particulars. Amb la sentència dictada pels Tribunal europeu s'han flexibilitzat i així:

- **Existència d'una sentència prèvia del Tribunal de Justícia de la Unió Europea** que declari el caràcter contrari al Dret de la Unió europea de la norma jurídica aplicada. ***Ara ja no serà necessari.***

- **Només seran indemnitzables els danys produïts en els 5 anys anteriors a la publicació de la sentència**, tret que la sentència disposi una altra cosa. *La reparació dels danys ha de ser íntegra i no pot restar supeditada als 5 anys anteriors.*

- Que el particular perjudicat hagués recorregut l'actuació administrativa que, en aplicació d'aquella norma, li va originar el dany i hagués obtingut **una sentència ferma desestimatòria de les seves pretensions**. ***El Tribunal europeu entén que un ciutadà pot***

veure's perjudicat per altres vies que no siguin necessàriament un procediment judicial.

- El perjudicat **només disposarà d'un any** des de la publicació en el Diari Oficial de la Sentència del Tribunal de Justícia que declari el caràcter contrari al Dret de la Unió de la norma aplicada, per gestionar la reclamació. ***El Tribunal europeu ha determinat que aquest no pot ser l'únic punt de partida per fer la reclamació.***

Ara només restarà comprovar com adaptarà l'Estat espanyol el contingut de la sentència del Tribunal Europeu a la seva normativa interna.